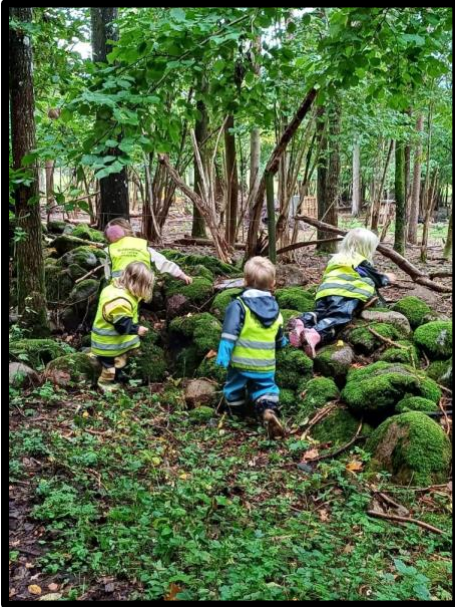

Årsplan 2024/2025

Bråtenstua[🐜]
barnehage

- Nær barna, nær naturen

Innholdsfortegnelse

Innledning:	4
Barnehagens styringsdokumenter:	4
Velkommen til Bråtenstua barnehage:	5
Vår visjon - NÆR BARNA - NÆR NATUREN	5
<i>Naturen som grunnlag:</i>	6
<i>Våre grunnverdier:</i>	6
<i>Kjærlig omsorg:</i>	6
<i>Ansvarlighet:</i>	6
<i>Glede:</i>	6
<i>Rammeplanen:</i>	6
Progresjonsplan for fagområdene:	7
<i>Lek:</i>	8
<i>Læring:</i>	9
<i>Omsorg:</i>	10
<i>Danning:</i>	10
Progresjonsplan for lek, læring, omsorg og danning:	11
Arbeidsmåter:	11
Smågrupper:.....	11
Samlingsstunder:.....	12
Oppsøke naturen:	12
Livsmestring og helse:	12
<i>Psykisk Helse:</i>	13
<i>Likestilling, likeverd og mangfold:</i>	14
<i>Hvordan jobber vi med mangfold:</i>	14
<i>Mobbing:</i>	14
Hva gjør vi for å hindre mobbing i barnehagen vår?:	15
Tiltak for å forebygge mobbing:.....	15
Bærekraftig utvikling:	16
Overganger:	16
<i>Barnehagestart:</i>	16
<i>Overgangen fra barnehage til skole:</i>	17
Barns medvirkning:	17
Dokumentasjon:	18
<i>Hvordan vurderer og justerer vi praksis?:</i>	18
<i>Vurderinger:</i>	18

<i>Hvordan gjør vi det?:</i>	18
<i>Personalsamarbeid:</i>	18
<i>Foreldresamarbeid:</i>	19
Barnehagens samarbeidspartnere:	19

Innledning:

Alle barnehager skal utarbeide en årsplan som bygger på barnehageloven og Rammeplanen for barnehager i Norge. Rammeplanen gir en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og evaluering av barnehagens virksomhet. Årsplanen brukes i det daglige arbeidet i barnehagen, og er et utgangspunkt for å evaluere virksomheten og måloppnåelsen vår.

Barnehageloven § 2 forteller oss at samarbeidsutvalget (SU) for hver barnehage skal fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten. Planen er derfor et utgangspunkt og gir foreldrene mulighet til å påvirke innholdet i barnehagen.

Denne årsplanen ble fastsatt og godkjent av SU: 10.10.24

Barnehagens styringsdokumenter:

- Barnehageloven
- Rammeplanen for barnehager innhold og oppgaver
- Årsplanen
- FNs barnekonvensjon

Les Rammeplanen digitalt her:

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan-for-barnehagen/>

Velkommen til Bråtenstua barnehage:

Barnehagen ligger i utkanten av et unikt landskapsvernområde sør på vakre Jeløya i Moss kommune. Huset («Det lille røde huset i skogen») er opprinnelig en av de gamle arbeiderboligene til Reier gård. Vi har en unik beliggenhet med Reierskogen som nærmeste nabo og flere ulike strender og flotte turmuligheter i nærheten. Barnehagen har etablert seg som en liten virksomhet hvor det blir lagt vekt på nærhet til barna, natur, språk og sosial kompetanse.

Bråtenstua barnehage er en privat foreldreeid barnehage med én avdeling med 18 barnehageplasser for barn mellom 2-6 år.

Barnehagen er drevet som en samvirkeforening. Foreldrene er barnehagens eiere gjennom sitt medlemskap i foreningen. Den økonomiske driften er basert på foreldrebetaling og offentlig finansiering. Vi følger Moss Kommunes prissatser på oppholdsbetaling.

Åpningstidene våre er fra kl. 07.00 – 16.30

Barnehagen holder stengt i romjulen, påskeuken og 3 uker på sommeren (uke 29,30 og 31), samt 5 planleggingsdager gjennom hele barnehageåret.

Vår visjon - NÆR BARNNA - NÆR NATUREN

Vi skal være nær barna i alle situasjoner, og være mye på tur i den flotte naturen rundt oss.

Naturen som grunnlag:

Vi bruker naturen som ramme for lek og glede, læring og utvikling av ferdigheter på alle barnets utviklingsområder. Vi er mye ute og ønsker å lære barna å bli glade i naturen. Både skog, strand og sjø er lett tilgjengelig. Vår visjon; nær barna - nær naturen, betyr i praksis at vi er aktive voksne som både ser og hører barna, og at vi bruker naturen rundt oss mye og aktivt.

Våre grunnverdier:

Kjærlig omsorg, ansvarlighet og glede.

Kjærlig omsorg:

Alle barn skal oppleve kjærlig omsorg fra hver enkelt ansatt i barnehagen. Vi er forbilder for barna og hverandre. Vi setter av tid så hvert enkelt barn føler seg sett og ivaretatt. Ansatte er bevisste på sin kommunikasjon seg imellom.

Ansvarlighet:

Enhver ansatt er ansvarlig for de barna som til enhver tid er i barnehagen. Vi er ansvarlige for våre omgivelser, og for at alle føler seg velkomne og respektert. Vi er også ansvarlig for å følge lover og forskrifter, herunder spesielt barnehageloven og Rammeplanen. Personalet er pålagt å følge årsplanen og legge til rette for et godt foreldresamarbeid.

Glede:

Alle skal oppleve trygghet og glede hos oss. Barn og foreldre skal få varme smil, og oppleve morsomme ting sammen med oss og andre barn.

Barna skal få utfordringer etter funksjonsnivå og modenhet, slik at de får gode opplevelser og glede. Foreldre skal møtes med respekt og anerkjennelse.

Rammeplanen:

I Rammeplanen for barnehager, er det 7 fagområder. De 7 fagområdene skal barn og foreldre få kjennskap til gjennom barnehageåret:

Progresjonsplan for fagområdene:

Fagområde:	Alder 2-3 år	4-6 år
<p>Kommunikasjon, språk og tekst:</p> <p>Mål: Vi legger til rette for at barna kan ha glede av å bli kjent med forskjellige forfattere.</p> <p>Vi skal invitere til utforskning av både muntlig og skriftlig språk.</p>	<p>Aktivt bruke språket.</p> <p>Oppfordre til å utvide sin begrepsforståelse.</p>	<p>Bruke språket mer avansert gjennom variasjon og ved å skape nysgjerrighet.</p>
<p>Kropp, bevegelse, mat og helse:</p> <p>Mål: Barna skal lære om kroppsdelene og funksjon.</p> <p>Bli glad i fysisk aktivitet.</p> <p>Legge til rette for bevegelsesglede, trivelige turer og hygge rundt måltidene.</p>	<p>Få positive opplevelser knyttet til egen kropp, mestring og bevegelse.</p>	<p>Utvikle gjensidig respekt for personlige grenser og kunnskap om seg selv, kosthold og fysisk aktivitet.</p>
<p>Kunst, kultur og kreativitet:</p> <p>Mål: Vi legger til rette for at barna skal bli glade i sang, musikk, dans, og forming.</p>	<p>Få positive erfaringer med sang, musikk og forming.</p>	<p>Bruke fri fantasi, kreativitet og skaperglede gjennom ulike uttrykksformer.</p>
<p>Natur, miljø og teknologi:</p> <p>Mål: Vi legger til rette for at barn skal få en begynnende bevissthet om naturen. Bli kjent med forandringer i naturen gjennom årstidene.</p>	<p>Vekke barnas nysgjerrighet.</p> <p>Oppsøke naturen for lek og utforskning gjennom sansene.</p> <p>Vi jobber bevisst med å lære barna å ta vare på naturen og miljøet.</p>	<p>Bruker naturen som arena for læring, undring, lek og utfordringer. Vi jobber bevisst med å lære barna å ta vare på naturen og miljøet.</p>
<p>Antall, rom og form:</p> <p>Mål: Barna skal bli introdusert for de grunnleggende begrepene.</p>	<p>Leke med farger, form, størrelse og antall.</p>	<p>Lære om mønster, forandring, lyd, temperatur, smak, vekt og kjønn.</p>
<p>Etikk, religion og filosofi:</p>	<p>Bli møtt med respekt og kjærlig omsorg. Være</p>	<p>Det skapes rom for undring og forståelser for ulikheter.</p>

<p>Mål: Barna skal føle fellesskap rundt høytider og tradisjoner.</p> <p>Vi legger til rette for toleranse, interesse for andre mennesker og kulturer.</p>	<p>delaktig i markering av høytider og tradisjoner.</p>	<p>Få kjennskap til ulike religioner og deres høytider, samt matkultur.</p>
<p>Nærmiljø og samfunn:</p> <p>Mål: Vi legger til rette for at barna blir kjent med nærmiljøet rundt barnehagen.</p>	<p>Bli kjent med nærmiljøet.</p>	<p>Bruke nærmiljøet</p>

Lek:

Lek er en viktig og stor del av barnas liv og Rammeplanen sier at: «*leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes.*» Lek kjennetegnes ved at det er en frivillig og naturlig aktivitet barna selv tar initiativ til og at de leker for lekens skyld. Lek har mange uttrykksformer og varierer ut ifra barnas alder og utvikling. Gjennom lek og lekende aktiviteter utvikles hele mennesket. Lek er en god arena for utvikling av sosial kompetanse gjennom samspill med andre. Her utvikles vennskap uavhengig av alder, kjønn og kultur. Det er personalets ansvar at alle barn gjør seg gode erfaringer i samspillet med andre barn og at de har noen å etablere lek med. Her trengs det voksne som er tilgjengelige, inspirerende og deltakende. Personalet må tilrettelegge for varierte aktiviteter og gi inspirasjon til lek. Vi må prioritere å være så tett på leken at vi kan hjelpe barn som strever med å leke. Vi må observere lek og kunne veilede hvis det oppstår uheldige situasjoner eller samspillsmønstre.

Vi jobber bevisst med barns deltakelse i lek og samspill ved å være til stede og engasjere oss på en måte som gjør at leken fungerer godt for alle.

Vi skal hjelpe barna til å utvikle evnen til å lytte til, ta hensyn til og respektere andres ønsker. Slik kan vi bidra til at alle kan føle seg inkluderte og betydningsfulle. Vi ser viktigheten av at alle barn skal få muligheten til å utvikle vennskap, og å glede seg sammen med andre.

Vi gir tid og rom for å leke, samt at vi skjermer den gode leken. Vi deler barnegruppen i små lekegrupper jevnlig. Det kan være lettere å bygge vennskap i en mindre gruppe. Noen ganger er lekegruppene delt inn etter alder for at de store skal kunne utvikle en mer avansert lek uforstyrret eller for at de minste skal få nok plass til å utfolde seg uten at de store dominerer. Andre ganger har vi smågrupper for å støtte barn som strever med lekeferdigheter. Vi kan også dele barna inn etter felles interesser og erfaringer. Vi jobber kontinuerlig med personalets rolle i barnas lek, og den betydningen våre holdninger og væremåter har for barns lek og lekende samspill. Vi skal være bevisste på å være gode rollemodeller og relasjonsbyggere.

Læring:

I Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det:

«I Barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sansene i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra i egen og andres læring.»

Vi mener at alt dette ivaretas gjennom lek og en lekende tilnærming samt i det daglige samspillet med barn - voksne, og ved hjelp av at voksne legger til rette for helhetlige læringsprosesser gjennom å være nær, undrende, anerkjennende og støttende.

Medvirkning og observasjoner er sentralt for at vi kan fange opp det barna er interessert i. Da blir læringen prosessorientert og ikke resultatorientert. Samtidig skal voksne dele av sin kunnskap for å skape gode sirkler av læring. Vi ønsker å legge til rette for at barna lærer av hverandre.

Omsorg:

Omsorg står sentralt i arbeidet med barn. Dersom barna skal utvikle seg må det grunnleggende behovet for trygghet og omsorg ivaretas. Dette er et felt hvor samarbeid mellom foreldre og ansatte er viktig. For eksempel gjensidige beskjeder om barnas behov. Tid til kos rundt stell og skift der det er nødvendig er viktig. Barna skal føle seg sett og de skal føle seg trygge nok til alltid å kunne komme til voksne når det er noe.

Trøst og kos og et fang å krype opp i er viktige ingredienser i en krevende hverdag. Det handler om å se hvert enkelt barn og deres behov, og å ta barnas følelser og meninger på alvor.

Rammeplanen sier blant annet: «*Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger.*»

Kari Pape oppsummerer godt:

" Små barn er til forveksling lik mennesker"

Vi hjelper barna med å oppøve evnen til å gi og motta omsorg fra andre barn.

Danning:

I Rammeplanen står det:" Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverden og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske felleskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktig for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer."

Vi legger til rette for dette blant annet gjennom vårt arbeid med mindre grupper, med lyttende, aktive og tilstedeværende voksne. Samtaler i personalgruppen ut fra konkrete observasjoner, systematisk gjennomgang av barnegruppenes utvikling og trivsel likeså.

Progresjonsplan for lek, læring, omsorg og danning:

	2-3 år	4-5år
Lek	Leke ved siden av hverandre og utvikler seg til å leke mer og mer med hverandre.	Leker sammen og utvikler rollelek.
Læring	Lære med hele kroppen og gjennom sansene.	Lære gjennom erfaringer og nysgjerrighet. Søker kunnskap gjennom hvorfor - spørsmål, undring, nysgjerrighet, og læringslyst.
Omsorg	Utvikle tillit og tilknytning Ta imot trøst Begynne å gjenkjenne andres følelsesuttrykk.	Være oppmerksom på egne og andres følelser. Hjelpe hverandre. Vise empati.
Danning	Forstå rutiner og regler og innrette seg gradvis etter disse. Uttrykke egne meninger. Ta valg.	Forståelse for hvorfor reglene er slik de er. Lytt til andre, vise aksept for andres synspunkter. Begynnende forståelse for demokrati f eks flertallet bestemmer.

Arbeidsmåter:

Smågrupper:

Vi opplever at barna har stort utbytte av å være i mindre grupper. Vi prioriterer av den grunn å jobbe med barna i smågrupper ukentlig. Da kan de «stille» barna utfolde seg på en annen måte, og voksne kan lettere fange

opp eventuelle utfordringer enkeltbarn måtte ha. Vi bruker ofte aldersinndelte grupper samt grupper på tvers av kjønn og alder. I gruppene har vi fokus på for eksempel vennskap, språk eller lek. Vi kan også jobbe med tema/prosjektarbeid. Prosjektets karakter og barnas interesse for temaet, vil avgjøre arbeidets varighet.

Samlingsstunder:

Vi har samlingsstunder for hele gruppen flere ganger i uken før lunsj. Samlingsstunden anser vi som en god arena for opplevelse av fellesskap, skape samhold, læring av rim, regler og sanger. Her arbeider vi også med temaene våre eller vi kan ta opp hendelser som angår alle (for eksempel hvordan være en god venn).

Oppsøke naturen:

Vi bruker naturen som arena for motorisk utfoldelse, lek og læring. Det er gunstig for barna å være sammen i omgivelser som innbyr til andre aktiviteter enn i barnehagen. Dette ser vi har en positiv effekt for det sosiale samspillet. På turene ligger forholdene godt til rette for at barn og voksne aktivt utforsker, opplever og leker sammen.

«Vi i Bråtenstua skal skape et inkluderende miljø der alle barn opplever fellesskap, glede og mestring gjennom deltakelse i lek og lekende samspill. Personalet skal anerkjenne lekens egenverdi ved å kontinuerlig arbeide for tilrettelegging, medvirkning, observasjon og prioritering av lek, samt være nysgjerrige på egen praksis og videreutvikle oss!»

Livsmestring og helse:

Rammeplanen sier: «Barnehagen skal ha en helsefremmede og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas

trivsel, livsglede og følelser av egenverd og forebygge krenkelser eller mobbing.

Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, felleskap og vennskap. Barna skal få støtte i å møte motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Barna skal ha mulighet til ro, hvile og avslapning i løpet av barnehagedagen.»

I Bråtenstua handler dette om å bidra til at barna utvikler trygghet, selvstendighet og selvtillit. Vi støtter barna i å takle motgang og skaper trygghet for å tørre og gjøre nye ting. Barnehagen har en viktig forebyggende rolle. Vi har fokus på både fysisk og psykisk helse. Vi arbeider tett på barnegruppen for å fremme vennskap og for å forebygge krenkelser og mobbing.

Vi søker balanse i hverdagen, der det skal være rom for både aktivitet og hvile. Vi snakker om og bearbeider følelser. Vi arbeider for å anerkjenne og respektere ulike behov og uttrykk.

Eksempler på hvordan vi jobber med livsmestring og helse:

- Samlingsstund
- Runder av måltidet med lesestund
- Har med bøker og tepper på tur
- Hvilestunder for barna som ikke sover lur
- Invitere barna til å ta ordet og tørre å snakke foran andre
- Legge opp til aktiviteter som både gir mestring, men også noe å strekke seg etter
- Veilede barna i å kunne inngå kompromisser og løse konflikter

Psykisk Helse:

Gjennom vår nærhet til barna, er barnehagen i en posisjon til å kunne observere og motta informasjon om barnas omsorgs- og livssituasjon. Våre faste rutiner samt trygge voksne, gir forutsigbare rammer som bidrar til trygghet, trivsel og glede. Dette er vesentlige elementer for å ivareta en god psykisk helse.

Personalet skal ha et bevisst forhold til at barna kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep, og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages. Personalet skal kjenne til opplysningsplikten til barnevernet. Jf. Barnehageloven §22. Vi mener at ansatte og foreldre har felles ansvar for å gi barna et godt grunnlag for livsmestring.

Likestilling, likeverd og mangfold:

Rammeplanen sier: «Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet.»

For oss handler dette om at vi ønsker å gi alle like muligheter. Alle skal få prøve det de selv ønsker, og få anerkjennelse og støtte i de valgene de tar. De skal ha like muligheter til å bli sett og hørt. Personalet må også arbeide med bevisstgjøring av egne holdninger. Dette vil blant annet prege språket vårt og hvordan vi møter barna.

Hvordan jobber vi med mangfold:

For å utvikle barnas forståelse og toleranse for ulikheter, snakker vi om slike temaer når det faller naturlig. Det kan dreie seg om at vi vokser opp i ulike familiekonstellasjoner, at vi har ulike hudfarger og snakker ulike språk hjemme. Vi er opptatt av at vårt fysiske miljø og vår visjon skaper en nøytral arena, hvor alle kan utfolde seg på lik linje og få lov til å være seg selv.

Mobbing:

I Rammeplanen står det at «Personalet skal forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldig samspillsmønster»

01.01.2021 kom det er nytt kapittel VIII i barnehageloven. De viktigste punktene der er som følger:

- Lovfestet plikt til å ha nulltoleranse mot mobbing og andre krenkelser og gripe inn.
- Lovfestet plikt til å jobbe systematisk og forebyggende for et trygt og godt barnehagemiljø.

- Lovfestet aktivitetsplikt for å sikre at barnehagen handler raskt og riktig.
- Lovfestet plikt til å ivareta barnets beste og dets rett til medvirkning.

Hva gjør vi for å hindre mobbing i barnehagen vår?:

Vi jobber forebyggende ved å legge til rette for lek, vennskap og prososial atferd. Når vi er tilstedeværende og tett på barna, oppdager vi hva som egentlig foregår i for eksempel frilek og kan gripe raskt inn ved behov.

Personalet i barnehagen er bevisste på hvordan vi snakker med barna, om barna og om andre voksne. Det er viktig at vi må ha fokus på at alle skal inkluderes og inviteres inn i felleskapet. Voksne må bryte inn og styre der det sosiale samspillet er uhensiktsmessig, eller temaet for leken er uheldig. Det skal gripes inn når enkeltbarn ekskluderes.

Når det oppstår konflikter, må vi bruke tid på å forklare barna om følelser og reaksjoner.

På dette området er det ekstra viktig med et godt foreldresamarbeid, og at barna opplever samsvar mellom hjem og barnehage når det kommer til toleranse og inkludering. Vi oppfordrer foreldrene til å melde fra til barnehagen dersom barnet forteller om uønskede hendelser, deretter jobber vi tett sammen.

Tiltak for å forebygge mobbing:

- Vi lager «regler» sammen med barna om hvordan vi skal være mot hverandre
- Vi deler i mindre grupper
- Vi jobber bevisst med å skape og forsterke vennskap
- Vi har god dialog med foreldrene
- Vi unngår fokus på materielle ting, som klær og leker

Bærekraftig utvikling:

I Rammeplanen står det følgende: «Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. En av barnehagens viktigste oppgaver er å fremme verdier, holdninger og praksis for et mer bærekraftige samfunn.»

I vår barnehage jobber barn og voksne sammen, og har fokus på:

- Alltid plukke søppel på turene våre
- Slå av lyset i rom vi ikke er i
- Lufte for et bedre inn klima
- Begrense unødvendig bruk av vann
- Begrense bruk av forbruksmateriell eller engangsartikler
- Begrense kast av mat
- Sortere søppel
- Oppfordre til bruk av tøyposer istedenfor plastposer når vi har mulighet
- Reparere det vi kan av bøker, leker og andre ting.
- Begrense bruk av plast
- Sanker naturmateriell som vi kan bruke til å lage ting
- Gir mat til fuglene
- Respektere dyr og planteliv

Overganger:

Barnehagestart:

Når barn skal begynne i Bråtenstua, inviterer vi foreldre og barn på flere besøk i forkant av tilvenningsperioden. Alle barn har ulike behov når de skal bli kjent i en ny barnehage, derfor tilpasser vi tilvenningsperioden til hver enkelt familie. Barnet får en primærkontakt som følger barnet tett. Barn trenger å bli trygge på nye voksne og omgivelsene, før de kan utvide horisonten og bli kjent med flere.

Overgangen fra barnehage til skole:

Vi følger egne felles rutiner i Moss kommune for overgangen mellom barnehage og skole. Barnehagene og skolene legger til rette for at barnehagebarna skal få besøke skolen de skal begynne på flere ganger gjennom året.

Det siste året hos oss begynner skolestartere i en gruppe som kalles Bjørnegruppa.

Mål:

- Skape et godt samhold mellom barna på samme alder.
- Legger til rette for innhold og aktiviteter som motiverer og forbereder til skolestart.

Forslag til aktiviteter som fører til måloppnåelse:

- Aktiviteter som er spennende og gir mestringsglede. For eksempel oppgaver i Trampoline-boken. (Aktivitetsbok for førskolen.)
- Selvstendighetstrening
- Arbeide med grunnleggende begreper
- Forberedende aktiviteter på den enkeltes eget nivå. F.eks skrive navnet sitt.
- Turer, utflukter og andre aktiviteter vi får tilbud om som vi synes ser spennende ut. Blant annet er vi i gymsalen på Reier skole en gang i uken

Barns medvirkning:

I Rammeplanen står det at barn skal få være med å påvirke sin egen hverdag. Å være bevisste på barnas ulike uttrykksformer og legge til rette for medvirkning er noe vi har et stort fokus på. Barna kommuniserer med hele seg, og det er viktig å legge merke til hva de gir uttrykk for av behov og interesser. Dette skal gå hånd i hånd med personalets planer. Det betyr at planer kan endres fortløpende, og at prosjekter vi ikke har planlagt på forhånd, kan utvikles sammen med barna.

Dokumentasjon:

Dokumentasjon skal fortelle om det vi gjør. Det skal være bevis på gjennomførte aktiviteter av ulike slag.

Hvordan vurderer og justerer vi praksis?:

- Månedsbrev og plan
- Oppsummere forrige måned
- Plan for videre arbeid
- Viktig info
- Vi legger ut bilder på Kidplan, hjemmesiden, Facebook, Instagram
- Henger opp bilder som dokumenterer det vi gjør
- Henger opp barnas arbeid
- Barneintervjuer

Vurderinger:

Vi vurderer følgende:

- Temaer og aktiviteter
- Læringsmiljø
- Faste rutiner i hverdagen
- Observasjoner barn-barn, barn-voksen, voksen-voksen
- Foreldresamarbeid
- Personalarbeid
- Arbeidsmiljø

Hvordan gjør vi det?:

- Tilbakemeldinger fra barn, foreldre og ansatte
- Samtaler med barn
- Observasjoner
- Samtaler og diskusjoner på personalmøter

Personalsamarbeid:

- Vi jobber tett sammen siden vi er en så liten barnehage, og har en kontinuerlig dialog.
- Personalmøter
- Planleggingsdager

- På møtene våre planlegger, evaluerer og vurderer vi
- Medarbeidersamtaler
- Deltagelse på ulike kurs

Foreldresamarbeid:

Vi er svært opptatt av et godt samarbeid og en god dialog med de foresatte. Det er viktig at vi utveksler informasjon om barnet, og at alle vi i personalet kan fortelle om barnets hverdag og dets utvikling med jevne mellomrom.

Vi har:

- Foreldresamtaler to ganger i året (èn er obligatorisk)
- Tett kontakt med de nye foreldrene i tilvenningsperioden
- Tilbakemeldinger om barnets hverdag i det daglige
- Foreldremøter
- Sosiale arrangementer
- Ved oppstart får foreldrene sentral informasjon om tilvenning
- Barnehagen har et samarbeidsutvalg (SU) som består av representanter fra foreldre og ansatte. SU skal ivareta samarbeidet mellom barnehagen og foreldrene. SU er et rådgivende, kontaktskapende og samordnede organ. Representanter til SU blir valgt på årsmøtet i juni.
- Årsmøtet

Barnehagens samarbeidspartnere:

Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)

Barn og ungdomspsykiatrisk poliklinikk (BUPP)

PVK (Pedagogisk veiledning og kvalitet)

Helsestasjonen

Barnevernstjenesten

Reier Skole og/eller eventuelt andre skoler som barna skal begynne på